

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor de utilizare a spațiului aerian și a unor proceduri de operare în ceea ce privește navigația bazată pe performanțe (în continuare - *proiect*).

I. Denumirea autorului și participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

II. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și scopul elaborării

Prezentul proiect este elaborat în contextul implementării prevederilor Anexei III la Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre, semnat la Bruxelles la 26 iunie 2012 (ratificat prin Legea nr. 292 din 21.12.2012).

Proiectul Regulamentului transpune integral prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/1048 al Comisiei din 18 iulie 2018 de stabilire a cerințelor de utilizare a spațiului aerian și a unor proceduri de operare în ceea ce privește navigația bazată pe performanțe, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 189 din 26 iulie 2018.

Prezentul Proiect stabilește cerințe de utilizare a spațiului aerian și proceduri de operare în ceea ce privește navigația bazată pe performanțe.

Astfel, elaborarea proiectului este condiționată de creșterea continuă a transportului aerian care generează cereri tot mai mari de utilizare a spațiului aerian disponibil, accentuând astfel necesitatea de a-l utiliza cât mai eficient și mai eficace posibil. Asigurarea managementului traficului aerian/serviciilor de navigație aeriană (ATM/ANS) cu ajutorul navigației bazate pe performanțe (PBN) poate aduce beneficii în materie de siguranță, capacitate și eficiență prin optimizarea rutelor serviciilor de trafic aerian și a procedurilor de apropiere instrumentală. Pentru a materializa aceste beneficii și pentru a îmbunătăți performanța rețelei naționale de management al traficului aerian în cadrul celei europene, trebuie prevăzute cerințe armonizate de utilizare a spațiului aerian și proceduri armonizate de operare în ceea ce privește PBN.

Respectivele cerințe și proceduri în ceea ce privește PBN se bazează pe normele elaborate de Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), iar punerea lor în aplicare derulează în conformitate cu Planul mondial de navigație aeriană al OACI și cu Planul general european de management al traficului aerian.

Se estimează că utilizarea PBN va îmbunătăți precizia traiectoriei de apropiere și va facilita secvențierea traficului într-un stadiu timpuriu, astfel încât să se poată reduce consumul de combustibil și impactul asupra mediului în etapele de coborâre și de sosire.

III. Descrierea gradului de compatibilitatea cu legislația Uniunii Europene

Proiectul Regulamentului transpune integral prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/1048 al Comisiei din 18 iulie 2018 de stabilire a cerințelor de utilizare a spațiului aerian și a unor proceduri de operare în ceea ce privește navigația bazată pe performanțe, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 189 din 26 iulie 2018. Modalitatea de transpunere a normelor din Regulamentul european este prevăzută în tabelul de concordanță la proiect.

IV. Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul promovează utilizarea sistemelor de augmentare cu ajutorul sateliților (SBAS), în special sub forma Serviciului european geostaționar mixt de navigare (EGNOS), dat fiind că există considerente legate de siguranță și de rentabilitate care susțin instituirea unor apropieri bazate pe minimele de performanță de aliniament de pistă cu ghidare verticală (localiser performance with vertical guidance – LPV). În orice caz, se facilitează operațiunile cu alte capacități PBN prin oferirea altor minime în afară de LPV.

În ceea ce privește furnizarea de ATM/ANS în conformitate cu prezentul proiect, menționăm că furnizorul de ATM/ANS va trebui să coopereze cu administratorul de rețea europeană de management al traficului aerian, în special pentru a se asigura că rutele ATS utilizate în scopul tranziției către sau dinspre rețeaua de rută sunt conforme cu specificația rutelor de plecare instrumentală standard (standard instrument departure – SID) și a rutelor de sosire instrumentală standard (standard instrument arrival – STAR) deservite.

Cerințele pentru furnizorii de ATM/ANS în ceea ce privește punerea în aplicare a PBN prevăzută în prezentul proiect includ, în special, cerințe adecvate pentru implementarea, la toate capetele de pistă instrumentală, a procedurilor de apropiere 3D și, în cazul în care respectivii furnizori au stabilit rute SID sau rute STAR, implementarea acestor rute. Cu toate acestea, impunerea respectivelor cerințe poate avea, în anumite situații, consecințe negative grave care ar contrabalansa potențialele beneficii la nivel de siguranță, capacitate și eficiență. Prin urmare, conform proiectului, furnizorii de ATM/ANS, în situațiile respective, au dreptul de a se abate de la cerințele menționate și în schimb, de a fi obiectul anumitor cerințe alternative mai adecvate pentru respectivele situații specifice, obținând totuși cât mai multe din beneficiile menționate.

În plus, în scopul unei tranziții fără probleme și în condiții de siguranță, furnizorilor de ATM/ANS li se permite, pe o perioadă de timp rezonabilă, să își ofere serviciile și prin alte mijloace decât cu ajutorul PBN în conformitate cu cerințele prezentului Proiect.

Din motive de siguranță, în vederea asigurării unei tranziții ușoare și coordonate către furnizarea de ATM/ANS cu ajutorul navigației bazate pe performanțe în conformitate cu cerințele din prezentul Proiect, furnizorul de ATM/ANS trebuie să ia toate măsurile necesare în acest scop în timp util și într-un mod eficace. Măsurile respective includ întocmirea unui plan de tranziție care trebuie să fie ținut la zi de către furnizor, astfel încât să se țină seama de toate noutățile relevante legate de această tranziție. Planul de tranziție și orice actualizări ale acestuia care sunt semnificative în sensul că presupun modificări substanțiale ale planului și pot afecta în mod semnificativ interesele părților interesate trebuie stabilite în urma unui proces de consultare cu părțile interesate și aprobate de Autoritatea Aeronautică Civilă, pentru a se asigura luarea în considerare a opiniilor acestora și conformitatea cu cerințele prevăzute în prezentul Proiect, după caz.

În mod excepțional, pot apărea situații în care, după punerea în aplicare a cerințelor PBN prevăzute în prezentul Proiect, se dovedește a fi imposibil pentru furnizorul de ATM/ANS, din motive neprevăzute independente de voința lui, să ofere servicii în conformitate cu aceste cerințe. Fără a aduce atingere obligației respectivului furnizor de a lua, în limita propriilor competențe, toate măsurile rezonabile pentru a preveni apariția unor astfel de situații, iar atunci când apar totuși astfel de situații, pentru a restabili cât mai curând posibil conformitatea cu cerințele respective, furnizorul în cauză este obligat să ia măsurile de urgență necesare pentru furnizarea neîntreruptă, în condiții de siguranță, a serviciilor prin alte mijloace, în special utilizând procedurile de navigație convenționale.

În vederea acordării unui timp suficient pentru ca părțile vizate să se poată conforma prezentului Proiect, pentru o tranziție fără probleme și în condiții de siguranță, cerința

privind utilizarea exclusivă a PBN se va aplica la expirarea termenului de 6 luni din data publicării hotărârii Guvernului în Monitorul Oficial. În plus, anumite dispoziții din Regulament și anexă se vor aplica de la o dată ulterioară corespunzătoare, având în vedere în special termenul stabilit de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1048 al Comisiei pentru implementarea cerințelor respective în Uniunea Europeană.

V. Fundamentarea economică-financiară

Implementarea acestui proiect nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

VI. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect este elaborat în vederea implementării prevederilor anexei III la Acordul privind spațiul aerian comun dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre, și ale Codului aerian al Republicii Moldova nr.301/2017.

Urmare aprobării hotărârii Guvernului prezentate în proiect, Autoritatea Aeronautică Civilă, conform competenței, va aproba actele normative subordonate necesare.

VII. Avizarea și consultarea proiectului

Proiectul va fi consultat și avizat cu instituțiile publice de resort în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Inclusiv în cadrul procesului de consultate și avizare se propune implicarea furnizorului de ATM/ANS - Î.S. "MOLDATSA" și operatorului de aerodrom - S.R.L. "Avia Invest".

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (compartimentul *Transparență decizională/Proiecte în dezbatere publică*), și pe portalul guvernamental particip.gov.md.

VIII. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Centrul Național Anticorupție

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de hotărâre.

IX. Constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Centrului de Armonizare a Legislației. Se va completa conform declarației de compatibilitate întocmit de Centrul de Armonizare a Legislației urmare expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

X. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.

Informația referitoare la concluziile expertizei de compatibilitate a proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de hotărâre.

XI. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile art. 25 alin. (2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, dat fiind faptul că nu reglementează activitatea de întreprinzător, nu conține reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia și nu prevede reorganizări și reforme structurale sau instituționale ale autorităților ori ale instituțiilor publice. Prin urmare, proiectul nu cade sub incidența Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Viceprim-ministru, ministru

Andrei SPÎNU